

Kemencesalja

Megjelenik minden vasárnap reggel
Előfizetési díj egész évre 5 P., fél évre
2.50 P., negyed évre 1.30 P.

POLITIKAI LAP.

Felölös szerkesztő és kiadó: DINKREVE NÁNDOR

Póstatakarékpénzüri csekkézámia 44868.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Cselekmők, Kossuth Lajos-utca 14. szám
Hirdetés díja előre fizetendő.

Varga József dr. miniszter költészetési expozéja

A kereskedelem- és közlekedésügyi tárca költségvetési vitája már esztendőnk óta olyan politikai aktus, amely a közvélemény legszélesebbkörű érdeklődése mellett zajlik le. Ez érthető is, hiszen a kereskedelemügyi és közlekedési minisztérium az országának az idegcentruma, amelyen a megélhetésnek csaknem minden problémája átfut. Kényerünk és megélhetésünk nem csupán az időjárás viszonyosságaitól és a földtől függ, hanem a modern technika és a civilizáció fejlődésével együtt mind szervezettebb kapcsolatban áll a közlekedéssel, a kereskedelemmel és az áruforgalommal. Amióta pedig Európa ismét egy — a jelek szerint hosszabb — háborús konfliktus régiójába került, a kereskedelem és a közlekedés problémái a legközvetlenebbül érintik a nemzet fennmaradását és megerősödéséhez fűzött reményeinket.

Az eddigi kereskedelemügyi költségvetési vitákkal szemben új vonatkozása az egy esztendőre szóló munkának és szervezkedésének az, hogy az ország megnagyobbodott. Újhálózatunk, amely a csonka országon nem érte el a 9500 kilométert (a közlekedési utvonalak), ma erősen túljár a 12.000 kilométeren. Az utak, hidak és a vasutak egész sorát kellett és kell megépítenünk számunknak, kell a közlekedés haladásával és ezzel együtt ki kell szélesítenünk a forgalmunkat, postáinkat, meg kell építenünk a

lok előtt áll és hajózásunk, belvízszabályozásunk és öntözési politikánk ugyancsak az eddiginél nagyobb igényekkel és feladatokkal lép fel. A mai Európában elsősorú fontosságú kérdés továbbá az, hogy külkereskedelmünket mindinkább a nemzeti közérdek ellenőrzése alá helyezzük és az akadályok közepette

is oly módon irányítsuk, hogy iparunk nyersanyagellátása és pénzünk értékállandóságát biztosítva legyen. Sőt, bizonyos vonatkozásokban kivételi forgalmunkat a lehetőséghez képest még emeljük is. Ez olyan nemzeti érdek, amelyet minden eszközzel érvényesítenünk kell, mert népünk mindennapi kényeréről és országunk fennmaradásáról van szó.

Abban a hatalmas kétórás beszédben, amelyet Varga József kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter a képviselőházban mondott, szóba kerültek mindezek a problémák s a magyar közvélemény megnyugvással veheti tudomásul, hogy a kormányzat minden téren a gyors haladás politikáját követi. Különösen kiemelkedő mozzanata volt azonban ennek az expozé-nak, hogy a miniszter erősen hangsúlyozta azt, amit legfontosabb feladatának tart: elősegíteni a keresztény elemek előretörését a kereskedelmi pályán. Ennek a nagy célnak az érdekében kiskereskedői hitelakció, a továbbképzés számos lehetősége és több más eszköz áll rendelkezésre. Ez azonban egymagában nem elegendő. A miniszter hangsúlyozta, hogy a kereskedelmi és gazdasági pályára való nevelést már az iskolákban el kell kezdeni.

magyar és keresztény vallás-erkölcsös kereskedelmi nemzeti

szolgálatát.

A kereskedő ugyanolyan út törője egy nemzet akaratának, mint a katona, a politikus, vagy a lelkész. Hiba volt Magyarországon, hogy a kereskedelem az arra rátermett régi társadalmi osztály közdelem nélkül engedte át az erre a pályára alkalmatlan és erkölcai felfogásában idegen

elemnek. Minél több és minél jobb kereskedőt kell tehát nevelnünk, mert az ország csak így erősödhet és gazdagodhat.

A miniszternek ez a felhívása — nemzeti program, amelyet az államnak és a társadalomnak egyaránt meg kell valósítani.

VILÁGESEMÉNYEK

November 8-án a német nemzetiszocialista mozgalom emlékeztetőre a müncheni Burgerbräu pincében tartott szokásos baráti összejövetelen bomba robbant. Megölt 8 embert és megsebesített 68-at, főbbekévéssé súlyosan. Azt mindenki tudja, hogy ez a bomba a német nemzetiszocialista vezetőknek volt szánva, főleg Hitler vezér és kancellárának. A szigorú vizsgálat megállapította annyit, hogy a bomba más ország gyártmánya és azért szállították Németországba, hogy megöljék a mostani vezetőket. Ezzel a gáztettel végtelven vessenek a nemzetiszocialista Németországnak és helyére ismét egy olyan Németországot ültessenek, amely megfelel bizonyos országok ízlésének. Hogy kinek állott érdekében elpusztítani a német vezetőket, azt nem nehéz kitalálni. Csakhogy a robbanás megkészt, ugyanis 15—20 perccel előbb hagyta el Hitler és vezérkara a helyiséget mint számították, vagyis ahogyan a bomba robbanásra beállítva volt.

Hollandia és Belgium uralkodói békemozgalmat indítottak. Békére szólították fel az angol királyt, Lebrun francia köztársasági elnököt és Hitler vezért. A békeakaratú dicséretes mozgalma elutasították az érdekeltek. Legelőször az angol király, azután

ahorvóközön háború tovább folyik. A nyugati harctéren egymást biztatják a támadásra, de egyik sem akar belekapni, mert jól tudják, hogy olyan veszteségek származnának emberben és anyagban, ami nem érné meg az eredményt. A támadónak számolni kell azzal, hogy hadierőjének jórésze elpusztulna egy arctámadás esetén. Azért szá-

molnak azzal a közelfekvő lehetőséggel, hogy a német vezérkar felkészült Hollandia és Belgium letiprására. Ezt a felfogást a német vezérkar erősen cáfolja. Ennek dacára Hollandia és Belgium a leggyorsabb formában mozgósított, behívtak minden fegyverfogható katonát. Ugyan ezt cselekszi Svájc is, mert legutóbb felmerült egy olyan elgondolás, hogy a németek áttörnek ezen a szemleges közfelfogáson.

A szárazföld harctéren aránylag csend van, de annál nagyobb erővel indult meg a tengeri blokádjá háború. A német tenger-alattjárók egymásután sülyeszítik el azokat a hajókat, amelyek Angliának dugarut szállítanak, tekintet nélkül azok nemzetiségére. Az angol és francia szállítóhajókat felfegyverezték, a németeket ezeket a hajókat segédcirkálóknak tekintik és előzetes felhívás nélkül megtorpedózzák őket és emberestül, árustul együtt mennek a tenger fenekére, mert a megtorpedózott hajó személyzetének nincsen ideje arra, hogy meneküljön, mivel az pillanatok alatt elsüllyed: De nemcsak a kereskedelmi hajókat ültetik el a német tengeralattjárók, hanem a hadihajókat is, főleg pedig az angol hadihajókat. A német re-

madnak angol partit er nyeket és a tengereken megron-

nek neki a németek, mert tudvalevő, hogy ez a háború nem francia, hanem tisztán angol háború. Franciaország csak eszköz, az angolok kezében játékszer.

A finn-orosz tárgyalás egynehányzor megszakadt, de megint csak megkezdődött. Szegény

finnek mindent elkövetnek, hogy megmeneküljenek a rájuk erőszakolt háború borzalmaitól. Az orosz kívánságoknak csak adagolva tehetnek eleget, hogy a finn közvélemény ne ne zűdüljön. Vége is mindent megadnak az oroszoknak, amit akar, amire szüksége van. Mert végeredményben mit tehetnek egyebet? Árva népek, akár csak mi magyarok, igazi barátjuk nekünk sincsen. Ha valaki pártolna őket, csak azért van, hogy kihasználják. De viszont ha bajuk kerülne, senki a világon nem törődik velük. Ami mégis történik ill-úll az érdekében, csak külsőségekben nyilvánul meg, ami keveset használ szegény finnnek ilyen felbú lutás volt Svédország és Norvégia részéről, mikor nyilvánosságra kerültek az orosz követelések. Éltékemlékezetünkben van a svéd-dán királyi találkozó a finn köztársasági elnökkel. Ezen a találkón megbeszéltek egyet-mást, azóta nem hallunk egyetlen szót sem, felaludt az egész mozgalom. Finn testvéreink magukra maradtak.

Pedagógiai szeminárium Celldömölkön és Jánosházán

A celldömölki járás II. szátné körzetének tanfőlsága szerdán délelőt fél 9 órai kezdettel Celldömölkön a polgári fiúiskola tornatermében Posoni Szent-Martoni Géza kir. tanfelügyelő elnökle mellett pedagógiai szemináriumot tartott, amelyen mintegy 60 tanfő vett részt, de mint vendégek jelen voltak: Molitorisz János ev. esperes és Magasi Artur dr. bencés tanár is. A Hisekegy elmondása és az elnöki megnyitó beszéd után Szabó Dezső csöngői ev. tanfő elméleti értekezést tartott: A beszéd és értelemgyakorlat és tantárgyak viszonya címmel, majd Horváth Vince sömjénmihályi róm. kat. tanfő kitűnően sikerült gyakorlati tanfítást mutatott be az V—VI. osztályos tanfőnyaival a természetrajz köréből. Simon József polgári iskolai tanár a növény és állatnó, Sebestyén Mihály kemeneszentpéteri róm. kat. igazgatótanfő pedig az egészségtan köréből mutatott be szintén gyakorlati előadást, majd végül Ludván Sándor körzeli felügyelő számolt be az iskolák körül szerzett tapasztalatairól és több fontos útmutatással látta el a tanfőlságot. Az értekezlet közösbéd fejezte be a Korona-szálloda éttermében.

A járás I. számú körzetének tanfőlsága csütörtökön délelőt Jánosházán a Katolikus Székház nagyrtermében ugyancsak Posoni Szent-Martoni Géza kir. tanfelügyelő elnökle mellett tartott pedagógiai szemináriumot, amelyen a tanfőlságön kívül megjelent: Kiss Lajos dr. esperes, egyházmegyei tanfelügyelő, Magyar János esperes, körzeti tanfelügyelő, Albánczy József körzeti népművelési titár, Partly József jánosházai és Lantos István bobai piébános, valamint Garán Zoltán bobai ev. lelkész. Az elnöki megnyitó beszéd után Fenyvesi Vilma jánosházai tanfőnő: Magyar nyelv az elemi

Községi irnokválasztás Celldömölkön.

Celldömölk nagyközség képviselőtestülete pénteken délelőt Hethessy Jenő dr. főlalgabíró elnöklele mellett rendkívüli közgyűlést tartott, melynek tárgysorozatan a megüresedett községi irnoki állás betöltése szerepelt. A gyűlés megnyitása előtt Hokhold István községbíró meleg szavakkal üdvözölte a taxok nevében Hethessy Jenő dr.-t abból az alkalomból, hogy mint a járás főlalgabírája először jelelt meg a képviselőtestület gyűlésén. Hethessy Jenő dr. válaszában községönket fejezte ki az elhagyott üdvözlésért s egyben ígretet tett arra nézve, hogy már mint a község szőlőtte is — emberileg minden tőle telhető elfogóvetni Celldömölk érdekeit, ameh azonban a képviselőtestület közreműködésel, tarzó atását kerle.

Ugyancsak napirend előtt szólat fel Jandi Bernárdó dömölki apát is, aki Celldömölk egyik régi hasznos és közbecsésben élő pojarat, Pictóris Ferenc dr. kormányfőtanácsos, képviselőtestületi tagot üdvözölte meleg szavakkal abból az alkalomból, hogy az országban a 80k. 60t. Petris Ferenc dr. kerületi szavakkal köszötte meg a nem várt ünnepelelést s megígerte, hogy mint a multban, úgy a jövőben is Celldömölk érdekeit mindig a szívá fogja viselni.

Ezután Hethessy Jenő dr. bejelentette, hogy a celldömölki községi irnoki állásra öten adtak be pályázatot. A névszámú szavazás eredményeként a pályázók közül Gati László ökl. jezező, ideiglenes községi irnok 19. szavazatot kapott Horváth Endre 12. szavazataval szemben. Gati László nyertan leléste a hivatalos esküt.

Az Actio Catolica járási értekezlete

A celldömölki járás mindenkerületének AC szervezeti és hitbuzgalmi egyesületei hétfőn délelőt Celldömölkön a Katolikus Székház tornatermében értekezletet tartottak, amelyen a két kerület papsága és tanfőlsága, azonkívül minden községben a KALOT képviselőtanfő 2-3 gazdaságtűvo jelen. Az értekezlet pártúzanosan két termében volt megtartva, egyrészt a papság és tanfőlság, másrészt pedig a KALOT képviselői részére.

Az értekezlet Horváth Károly dr. celldömölki és Magyar János egyházashelyi esperes-piébános üdvözölő szavai nyitották meg, mely után az Actio Catolica szervezeteiben vállalkozó apostolkodása Krisztus országjáró

KALOT titkár, Mináry János sajtóügyi titkár és Toronyi István vármegyei AC titkár tartottak mindvégig hívós előadásokat. Ulána a papság és tanfőlság közösbédén vett részt a Griffszálloda éttermében.

Né feledjük el a Kat. Legényegylet KATALIN BÁL ját.

P É N Z

áll a házhoz, ha idejében beszerzi államsorsjegyet!

A pénzzel együtt nyugalom es boldogság költözik otthonába.

A M. Kir. Allamsorsjalek 40.000.— ar. P-ös főnyereményének, összesen 19.600 kisebb-nagyobb nyeremény húzása

december 5-én Egész sorsjegy 3P. Fel 150P.

Celldömölkön az iparjogositványok 28.6 százalékán van zsidókézbén

A zsidótörvényel kapcsolatban Celldömölkön 386 iparos és kereskedő állított ki kötelezően bejelentőlapot az iparjogositványának igazolására. A 386 jogositvánnyal bíró közül 110 zsidó, ami 28.6 százaléknak felel meg. A jogositvánnyal bírók közül 264 iparos és 122 a kereskedő. A 264 iparos közül 13 a zsidó, vagyis 3.4 százalék, ami azt jelenti, hogy Celldömölkön, 2.6 százalék a zsidók még a zsidó törvényelengedélyt. Visszont a kereskedő pártarajó sokkal nem menetes, mert a 122 Celldömölkön lévő kereskedő közül 82 a zsidó, ami 67.2 százaléknak felel meg, ami több mint tízszerese a megengedett aránynak.

Válalás

gyűlöletösök leléstésel, elhanyagoltak rendbetozását, helyes ritkítást, metszést, kártevők elleni védekezést stb. Továbbá vállalkoz tájkerlészű

és hársítók, évele és stiklertak létszűsűsű, azok karban

Konrádi József

tájkerlész. — Jánosháza, Petőfi Sándor utca 24. szám.

Háziaszonyok nem kerül pénzbel A Dr OETKER cég ingyen küldi Önöknek szines receptkönyvének új kiadását.

ELADÓ

Celldömölk belterületén egy háromszobás összkomfortos lakoház. Érdeklömni lehet: Gróf Széchenyi István utca 36.-sz. alatt.

Lajos jánosházai polgári iskolai tanfő, Magyar nyelv a polgári

Elméleti fejtegetés a számolás és mérés tanfításáról, Payor János kelédi tanfő pedig: Test nevelés címmel tartott nagy felkészűtségre valló pedagógiai előadást. Végül Uhlár Gyula körzeli felügyelő számolt be iskolafelügyelői tapasztalatairól, majd a vendégek és a tanfőlság közösbédén vett részt Baráth János vendéglőjében.

Elado